

SELMECI ÚJSÁG

Társadalmi hetilap.

Előfizetési árak.		Felelős szerkesztő	Kiadó és laptulajdonos:	Hirdetési díjak millimeter árszabás szerint.
Selmecbányán:	Vidéken:	Wagner László dr.	Nádossy Ferenc	Nyilttér sora 40 fillér.
Egész évre 8 K — f.	Egész évre 9 K — f.	Selmecbánya.	Zólyom.	Hirdetési és előfizetési díjak a kiadó címére Zólyomba küldendők.
Félévre 4 K — f.	Félévre 4 K 50 f.	Szerkesztőség: Deák Ferenc-utca 2.	(Telefon szám. 11.)	
Negyedévre 2 K — f.	Negyedévre 2 K 30 f.			
Megjelenik minden csütörtökön.		Főmunkatársak: A főiskola hallgatói.	Kéziratokat nem adunk vissza.	

A lap tiszta jövedelmének 25 százalékát a „Főiskolai-Kör Otthona“ javára fordítjuk

Tanév végén.

Közel harmadfél száz ifju. Egész hadsereg. Pirospozsgásan jöttek, sápadt, halavány arccal távoznak. Mennek — pihenni. Legalább a főiskolai szabályzat azt mondja, hogy tíz hónapi munka után két hónapi szünidő következik. A tény azonban az, hogy a két hónapi szünet nem szünet, hanem újabb tanulás. Tanulás a pótvizsgákra.

De minek is a pihenés? Hiszen még nem vagytok eléggé halványak. Még nem elég görbe a hátatok. Legalább azé a 85—90 százaléké, akik nem feleltek meg a »kötelességüknek,« hogy még halványabbra és görbébbre tanulják magukat. Lám a többi 10 százalék tudja mi a kötelesség. *Kötelesség* egy csomó adatnak és megértés nélküli levezetésnek leckekeppen meg tanulásában való kitartó fáradozás. Ez ugyan nem egyezik meg a gyakorlati tudással, de benne van az iskolai szabályzatban s ami itt benn van az szent és sérthetetlen. Ti 85—90 % megsértettétek a szabályzatot, az előírt kötelességet. A bűnhődés, hogy tanulnotok kell a szünidőre szánt két hónap alatt is.

Kedves, sajnálatra méltó 85—90 %! Szomorúság fog el ha rá gondolunk, hogy mit fognak szólni az apák, mikor előkérlik s ti megmutatjátok a vizsgálhiányos lecke körveket. Bizonyosan tudom, hogy nem nektek adnak igazat. Sőt! Jellembeli kérdést csinálnak majd belőle, hogy esetleg nem tudtátok a matematika törvényeinek a levezetését.

Szánunk benneteket fiatal barátaink. Nem magatokért, tudatlanságotokért, hanem mert olyan apáitok vannak, akik nem érik fel ésszel, hogy micsoda megmérhetetlen kincseket veszít el az életéből az a fiu, aki odahaza, a szülői házban is csak folytatását kapja annak a tudatnak, hogy egy ragyogó júliusi napon a matematikai lecke megtanulása jellembeli kérdés és a vizsgán megbukni — aljasság.

Mert tudják e tisztelt apák, hogy mi az: egy fiut, a saját magzatukat keserűség éri és ez az emberesedő ember *nem talál vigasztalást* az apai házban? Magyarázzuk-e, hogy micsoda impressziókat hagy ez a tény az ifju lélekben? Megmondjuk, pedig jól tudjuk tisztelt apák, hogy ugy sem értik meg, hiszen önöket is tanárok tanították, még pedig az iskolában és az iskolának. Nos hát az ifju lelkét ilyen-

kor elfogó érzés a *szülői szeretet hiányának az érzete*. Mit gondolnak, felér e ennek a kincsnek az elvesztése az iskolai szabályzatban előírt kötelesség teljesítésének értékével? Gondolkozzanak!

Ti pedig sajnálatra méltó ifju barátaink, kiknek pótvizsgázniok kell, ne busuljatok és ne szégyeljétek magatokat, hiszen csak az iskolában buktatok meg s csak azért mert fiatalos energiátokat nem engedtétek, vagy nem tudtátok bilincsbe veretni.

Hogy pedig miért íródott ez az írás? Egyszerűen azért tisztelt publikum, mert mi igenis nem tudjuk hibáztatni azt a 280—300 ifjut, akiknek vizsgálhiányos a lecke könyvük. Hanem hibáztatjuk a középkori tanrendszert és szabályzatot, amely két-három napos vizsgaterminusokat tűz ki s a terminuson meg nem jelenőket bukkottaknak minősíti.

Gondolkozzunk úraink! A szegény ifjunak tanulási rikkordot kell végezni. Két-három nap alatt kell beletömnie terhelt agyvelejébe olyan dolgokat, amiken okos és nem okos emberek századokon át rágódtak. S most kérdezzük: ha sikerül neki, használ e majd a tudományak? Nem vagyunk peda-

Wilde Oscár ötleteiből.

Sohase higgy olyan nőnek, aki korára való tekintet nélkül mályva-szinű ruhákat hord, vagy aki harmincöt éves korában a rózsaszínű szallagokat szereti. Az ilyen asszonynak mindig multja van.

Falun nem nehéz erkölcsileg kifogástalan életet élni. Ott nincsenek kísértések. Ezért mindazok akik a nagy városoktól távol élnek, teljesen civilizálatlanok. Nem könnyű civilizált lényé fejlődni. Ennek két útja van, az ember vagy legyen kultivált vagy korrupt. Aki falun él, az elől mind a két lehetőség el van zárva; ezért posványosodik el az ember falun.

Azok a dolgok, amelyeket tökéletesen helyeseknek érzünk, sohasem igazak. Ez a hitnek az átka; ez az a lecke, amelyben romantikus érzések részesülnek.

A ténynek ez aljas világában a rosszak korán sem lakolnak, a jók koránsem kapnak jutalmat. A siker az erőse, a gyöngye a kudarcot vágja zsebre.

Nyugtalanság és kételkedés a hajlandóságot szenvedélyé csigázza föl és így szüli azokat a csodálatos tragédiákat, amelyek egyedül teszik élésre érdemessé az életet. Valamikor, amikor a férfi még nem ismerte a nőt, a nő előre érezte ezt az igazságot; ezért uralkodott valamikor a nő a világ fölött.

A londoni társaság legtöbb hölgye ma csak orchideákkal, külföldiekkel és francia regényekkel kárpitozza a szalonját.

A nagy költő, az igazán nagy költő fölötte költőietlen lény. Csak alsóbbbrangu költők feltűnők. Minél rosszabbak a rimeik, annál pittoreszkebbek ők maguk. Már maga az a körülmény, hogy valaki egy kötet középszerű szonettet adott ki, ellenálhatatlanná teszi őt. Ő azt a verset éli át, amelyet nem tud megírni, a többiek azt a verset írják meg, amelyet nem tudnak átélni.

Aki odáig bírja vinni, hogy a saját életét mint néző figyelje meg, az megmenekült az élet szenvedéseitől.

Hamis minden olyan rendszer, amely az emberi természet állhatatosságán, nem pedig változékonyságán és fejlődésképességén épül.

Akinek a jelen: jelen, annak tulajdonképpen teljesen idegen a kor, amelyben él. Hogy a tizenkilencedik századot teljesen átélhessük, át kellett élnünk valamennyi századot, amely a tizenkilencediket megelőzte és ennek alakulásához hozzájárult.

Ne beszéljünk az ember típusáról. Ugyannyi kész embertípus van, ahány félbenmaradt ember.

Társadalmi összeköttetések: ez szükséges rossz. Aki nem tudta az asszonyokat megnyerni magának, annak nem viritanak sikerek. Akihez az asszonyok nem csatlakoznak, nem is számít.

Az a tulajdonság, amelyet a nő leg többre becsül: a kegyetlenség. A nő ösztönei csodálatosan primitívek. Főlszabadi-tottuk a nőt, de rabszolga maradt; ma is

gógusok, de a józan ész azt mondja, hogy — nem. Tapasztalati tény, hogy 24 óra alatt gyönyörűen elfelejti az így beszédett dolgokat a tudományos kiképzésre szánt áldozat. Ha pedig nem sikerül, hibáztatható-e a szegény diák, aki nem képes ilyen rikkord tanulást végezni?

Ellenvethetik, hogy nem is két-három nap alatt kell a vizsgákra készülni, hanem az egész iskolai évben. Helyes kérem! De akkor legyen könyv, amiből tanulhat a diák s ne legyen mindennap délután hat óráig iskolai elfoglaltság.

De nem vitatkozni akarunk mi, hanem tényeket konstatálni. És ezeknek a tényeknek az alapján védjük mi a szegény vizsgahiányosokat, s mondjuk nekik, hogy ne busuljanak és ne szégyeljük magukat, hanem tegyék le októberben nyugodtan a pótvizsgát.

A vizontlátásra októberben.

Kerpely Antal ✠

Nagy halottja volt városunknak. Lovag Krassai Kerpely Antal nyugalmazott miniszteri tanácsos f. hó 22-én délelőtt váratlanul elhunyt. Főiskolánk, melynek vaskohászati tanszékét az ő lelkes fáradozása teremtette meg, mély gyászba borult. Lehetetlen palástolni megilletődésünket, amikor elsorult szívvél látjuk az isteni gondviselés rendelkezését, hogy Magyarország első vaskohászati szaktekintélye, hosszas küzdelmes élet után világhírű tudományának bölcsőjéhez tért vissza — meghalni. Családjával együtt Vihnyén keresett üdülést. Folyó hó 22-én délelőtt 9 órakor Selmecebányára jött, ahol ne-jének sirját kereste fel, innen lakására érve Budapestre szándékozott utazni. Idő-közben hirtelen rosszul lett s az orvosok már nem tudták megmenteni. Halála ország-szerte mély részvétet keltett és a leg-előkelőbb helyekről, különösen a tudomá-nyos kitűnőségek részéről számos részvét

csak úgy mint azelőtt, az urát lesi. Csak egyről álmodik, arról, hogy uralkodjanak rajta.

Az állítólag népvézerek maguk is kénytelenek a tömeget követni. Csak az tör utat az új isteneknek, aki egymagában sir és jajgat a vadonban.

Ne nevezzünk egy férfit ügyesnek, mindaddig, amíg elég ügyesnek mutatkozott arra, hogy boldoguljon. Ne nevezzünk egy nőt okosnak mindaddig, amíg sikerült neki a legrosszabb és a legszükségesebb holmira, egy férjre szert tennie.

A multnak egyetlen bája az, hogy már elmúlt. De az asszonyok sohasem tudják, mikor gördült le a függöny. Mindig egy hatodik felvonást akarnak, várják a darab végét akkor, amikor már régen nem érdekel senkit. Ha tőlük függne, minden vig-játék tragikusan, minden tragédia bohóza-tosan végződne.

távirat érkezett. A főiskolai tanári kar és az ifjúság kegyeletének kifejezésül tete-mét a vaskohászati előadói teremben helyezte ravatalra. A főiskolai hallgatók díszörséget állottak. Később az Aulaba vit-ték s innét kísérték utolsó útjára szerdán este, fáklás menettel és a szokásos szer-tartások mellett.

Temetése legnagyobb pompával folyt le s azon városunknak ugyszólván egész kö-zönsége, a városi hatóság és előkelőségeink nagy számmal voltak jelen.

Életrajzi adatai: Kerpely Antal lovag, miniszteri tanácsos, az állami vasgyárak központi igazgatója, szül. Aradon 1837-ben. Tanulmányait elvégezvén 1856-ban a dog-nácskai bánya és kohókezelésnél kapott alkalmazást 1857-ben az osztrák állam-vasutak titkára lett és Bécsbe került, ahonnan 1858-ban a társulat ösztöndíjjá-val a selmeci akadémiára jött, hol kellő-képen kiképezvén magát, 1862-ben mint mérnök az aninai vasbányánál kapott alkalmazást, 1869-ig működött mint üzemi mérnök különböző társulatoknál, amikor is a selmeci bányászati akadémián a vas-kohászattan tanárának nevezték ki. 1872-ben lett bányatanácsos. 1875-ben a vas-korona rend lovagja. Többször beutazta a külföldet. Az ő érdeme, hogy Selmecen a vaskoházat számára külön tanszéket szer-veztek. Nagyon sokat dolgozott a szakiro-dalom terén. Számos értekezésén kívül, melyek szaklapokban jelentek meg, emli-tendő: A vaskoházat elméleti és gya-korlati kézikönyve. Magyarország vaskövei és vasterményei. A vas kémiai alkata, stb. stb. A magyar tudományos akadémia 1877-ben választotta meg levelező tagjává. 1902-ben a párisi világkiállítás vaskohá-zati részének zsűri elnöke volt. Lvek óta miniszteri tanácsos, és az állami vas-gyárak központi igazgatója.

Főiskolánk.

Folytatás.

A főiskolai tantervben benne van az államszámviteltan és a pénzügytan, de teljesen hiányzik a bánya- és kohászati, az üzemkönyvek, naplók vezetése, be-rendezése, az önköltségszámítások, a szak-mánybérelés módozatai, a termelt áru ke-reskedelmi usanszai, a különféle üzemi

A nők elragadóan művészesek, de semmi érzékük sincs a művészet iránt.

A szegény ember tragédiája abban áll, hogy magából csak a legjelentéktelenebbet: az önmegtágadást tudja kiváltani. A nagy gaztett, a nagy tett pompája kizárólag a gazdagoknak van fönntartva.

A középkor művészete elragadó. De a középkor érzései lejártak magukat. Versben még fölhasználhatók. De éppen az, ami versben fölhasználható, a valóságban nem sokat ér.

Minden ember körül egy titokzatos fá-tyol lebeg. Az embert sohasem szabad cse-lekedetei szerint megítélni. Az egyik szí-vósan ragaszkodik a törvényhez és mégis hűtlen, a másik megszegi a törvényt és mégis nemes. Van, aki sohasem követett el semmi rosszat és bensejében mégis rossz. Más pedig talán vét a társadalom ellen és talán éppen e bűn révén világo-sodik ki lényének igazi jelentősége.

számítások, stb. Pedig ezek tudása nélkül a tudomány mit sem ér a gyakorlatban, s akkor kezd a fiatal gyakornok gyakorlati mérnök lenni, mikor ezeket elsajátította. Ha pedig egyik-másik még nagyobb vállalat üzem-számadásait is látjuk, szomoruan tapasztaljuk, hogy az alkalmazottaknál jó lett volna e tekintetben is egy kis tu-dományos nevelés.

De még más kiegészítő tudományokra is van szüksége a bánya- és kohómérnöknek. A gyakorlatban minden pillanatban belebotlik a közigazgatási, kereskedelmi, ipar, betegsegélyezési, vizügyi, kisajátítási és egyéb törvényekbe, az új egyetemnek a jogi tudásra is szüksége lesz sulyt helyezni.

Az a mérnök, aki arra hivatott, hogy a munkások százai felett rendelkezék, kell, hogy az iskolából a munkásviszonyokra vonatkozólag is vigyen magával valamit. Ma már a szociológia meglehetősen kifej-lődött tudomány; s fiatal mérnökeinknek egyáltalán nem elég az az utravaló, amelyet a nemzetgazdaságtannak idevágó fejezetei nyújthatnak.

Az egyetemi tanításnak ugyan fősz-köze az élő szóval való előadás, azonban különösen a technikai tudományoknál feltétlenül szükséges, hogy ennek kiegészíté-seül a hallgató kezében legyen a jó tan-könyv. Az egyes szaktárgyak mai fejlett-sége mellett lehetetlen időt szakítani a régi módi diktandóra; a tanár előadásánál már kell, hogy feltételezze, hogy amit mond, annak lényegét a hallgató a kézi könyvben is megfogja találni; az előadás tehát inkább a könyvben foglaltak bővebb magyarázata legyen. Mint tudjuk, tanköny-vünk alig van és éppen a legfontosabb szaktárgyakból teljesen hiányzik, ezen te-hát, ha az egész tanítás sikerét kockáz-tatni nem akarjuk, feltétlenül változtat-nunk kell.

A tankönyvek magokban azonban még nem elégségesek, a tudományoknak egész sorozata van, melyek kisebb-nagyobb vo-natkozásban állanak a mi szaktudomány-nyainkkal, vagy melyekre az életben szük-ségünk van, de melyeknek előadása az ugyis eléggé tulterhelt iskolát elviselhe-telenné tenné. Kellenek tehát segédköny-vek, melyek a mi céljainkra szükséges ilyen segédtudományokról a kellő enciklo-pédikus ismereteket felölelik és utmuta-tást adnak, hogy adott esetekben részlete-sebb felvilágosítást milyen művekből nyer-hetünk. Ilyen könyvek volnának a külö-mböző geológiai rendszereket ösmertető mű az ásványtani, petrográfiai, a paleontolo-giai tabellakiadványok felsorolásával, a bányászt, vagy kohászt érinthező törvé-nyek enciklopédikus ismertetése, stb., olte-kintve a tüzeléstani, vegyészeti matema-tikai segédkönyvektől.

Az üzemmérnöknek továbbá nemcsak szaktudósnak kell lennie, de szükséges, hogy mesterember is legyen, kell, hogy járatos legyen az üzemének kézi fogásaiban is. E célt csak kézi gyakorlattal lehet elérni; a kérdés csak az, hogy ezen szintén igen szükséges gyakorlatot hol és mikor szerezze meg?

Az a verseny, amely a megélhetésért folyik, igen meggondolandóvá teszi azt,

hogy kívántassék-e meg valami üzemi gyakorlat kimutatása a felvételre jelentkezőtől? Nézetem szerint maga egy bizonyítvány mit sem ér, felvételi vizsgát pedig a kézi ügyességéből kikötni nem igen lehet. Így feltétlenül szükséges, hogy a hallgatók részére a semesterekben gondoskodjanak megfelelő kézimunkagyakorlati időről. A bányászoknak a selmecebányai kiterjedt bányászat, a kohászoknak a fémkohó, ha e célra még némi kiegészítést nyer, lehet az ily gyakorlatok színtere.

A gyakorlati kiképzés második részét a laboratóriumi munka képezi. E tekintetben van a mai viszonyok ellen a legkevesebb kifogás, amennyiben a vas- és fémkohászat hallgatóinak laboratóriumi gyakorlatára kellő idő fordítatik. A mi kívánni való volna, az a laboratóriumok berendezésének tökéletesítése. Azt helyesnek találom, ha egy, az életre nevelt mérnök megtanulja, hogy oldja meg laboratóriumi feladatát a legegyszerűbb berendezéssel is, de egy főiskola szaklaboratóriumából nem szabad semmi olyan készüléknek hiányozni, mely másokkal szemben haladást mutat.

Mai napság a kézi gyakorlat és a laboratóriumi munka közé még egy harmadik művelet is lett beiktatva, a kísérleti telep, mely a nagy tömegeket feldolgozó élet és a parányokkal foglalkozó laboratórium között mint egy közeparányosként szerepel.

A külföldi iskoláknál mindnkább nagyobb súlyt fektetnek ezekre, melyek a tanár részére mint az elmélettel, vagy a laboratóriumban megállapított eljárásnak praktikus próbája; valamint a tanulók részére mint az előadott tudomány alkalmazása, igen nagy horderejű s kívánatos, hogy a selmecebányai intézetben is mentől nagyobb mérvben, esetleg kapcsolatosan a bányákkal és fémkohóval, alkalmazásba jöjjenek.

A jövő bányászatát és kohászatát bele kell nevelni a szakjának szeretetében s ezért nem kis fontosságú az, hogy a hallgatók oly környezetben legyenek, amely őket folyton jövő hivatásukra emlékeztesse. E célnak Selmecebánya ősrégi bányászatának emlékeivel a lehető legalkalmasabb hely s egész Magyarországon megfelelőbbet nem is találhatnánk. De ugyanezen szempontból kellő sulya van a szépesi osztály azon kívánságának, hogy a gyűjtemények a hallgatóknak egész nap hozzáférhetőek legyenek s helyes volna a legjellemzőbb ásványokat, kőzetek, berendezések, építmények modeljeit, telepek fényképeit, stb. a tanteremben folyosókon elhelyezni, hogy ezek a mindennapi látás segélyével eltörülhetetlenül a hallgatók emlékébe vésődjenek.

*

Nem kis fontosságú a helyes nevelésnél maga a tanítási rendszer sem. Ha bár magamat szabadelvűnek vallom és a tanszabadság híve vagyok, főiskolánkon a tanszabadságnak oly alakját, mint a külföldi tudományegyetemenek divik, műszaki főiskolánál kivihetetlennek tartom.

A mi iskolázásunknál feltétlenül szükséges, hogy a tantárgyak bizonyos sorugy rendben adassanak elő s a allgató csak veszi hasznát, a szaktárgyak hallgatásá-

nak, ha az azok előadásánál feltételezett előismeretekkel már tényleg rendelkezik is. Ennélfogva szükséges marad a jövőben is az az intézkedés, hogy ne eresztessek a hallgatók oly tárgyak hallgatására, melyeknek alapvető tudományából még vizsgát nem állottak.

A tanszabadság elvét olyképen gondolom megoldhatónak, hogy a tanrend szakonként csak bizonyos korlátozott számú tárgyat írjon elő rendes tárgyként, melyekből az oklevél megszerzése végett vizsgázni feltétlenül szükséges és ezeken kívül tetszése szerint vehet fel a hallgató oly rendkívüli tárgyakat, melyek a maga által választott és hajlamának megfelelő irányban való kiképzetésére a legtökéletesebb kiegészítésül szolgálhatnak. A felveendő rendkívüli tárgyak óraszámánál egy minimum is volna megállapítandó.

A tanszabadság elvét szolgálja az az intézkedés is, hogy a hallgatók ne legyenek kötelezve az előírt összes tárgyakat semesterekenként hallgatni, de kinek-kinek tetszésétől és tehetségétől függjön, hogy mily mértékben akarja magát megterhelni és mennyi idő alatt kívánja magának az oklevelet megszerezni.

A műszaki ismeretek megszerzéséhez szükséges az, hogy a hallgatók ne az egyes semesterek végén néhány nap alatt igyekezzenek az egész féléven keresztül előadottakat megtanulni, de a tantárgyakkal egész éven keresztül foglalkozzanak, az előadásokat rendszeresen látogassák, a gyakorlati órákat ne mulasszák. Felső iskoláról lévén szó, a látogatási kényszert keresztülvihetetlennek tartom, de szükségesnek sem. Mindnyájan tudjuk, hisz Selmecebányán végeztünk, mily befolyása van az előadások látogatására a tanár egyéniségének. Arra legyen minden tanár büszke, hogy nincsen hanyag hallgatója, úgy meg is fogja mindenik a barátságos eszközt arra találni, hogy hallgatóik a kötelesegerzetük teljes tudatában éljenek.

A vizsgarendszer nézetem szerint nem oly fontos, mint amilyenek azt sokan tartják, mindamelllett teljesen osztom a vidéki osztályok ama álláspontját, midőn a vizsgakényszernek a Selmecebányán ma divó legszerencsétlenebb szigorú formája ellen felszólalnak.

Vizsgára kényszeríteni szükséges a hallgatót, hiszen e nélkül nem lehet kezébe adni az egész életre szóló utlevelet, az oklevelet, de hogy rákényszerítsük a tanulót arra, hogy akkor vizsgázzék, mikor arra még kellően előkészülve nincsen, ezzel csak a nemes intézményt alakítjuk át szerencsejátékká.

Tisztában kell lennie minden vizsgálatónak az irányban, hogy nem az a cél a vizsgánál azt kifürkészni, hogy mit nem tud, de arról magának meggyőződést szerezni, hogy mit tud a hallgató. Ez elvnek szem előtt tartása mellett minden oly vizsgálati rendszer jó lesz, amely megengedi, hogy a hallgató akkor vizsgázzék, mikor a tárgyból elkészült és amely elég időt ad a tanárnak arra, hogy a hallgatónak tudását a vizsga tárgyából igazán lelkiismeretesen megtudja ítélni.

A budapesti osztálynak ama kívánságát, hogy az összes előkészítő tantárgyak le-

hallgatása után a hallgatók mindezen tárgyakat felőlelő alapvizsgát tegyenek le, habár ez intézkedés több technikai főiskolán meg is van honosítva, én feleslegesnek tartom, ha e helyett a hallgató már e tárgyakból egyenkint az előbb vázolt módon vizsgát állott ki.

*

Helyesen ítélik meg a vidéki osztályok a helyzetet, mikor azt kívánják, hogy a negyedik év végén az összes kötelező tárgyakból letett vizsga után az oklevél azonnal kiadassék, mihez hozzátehetjük még azt, hogy a mostani két évi gyakorlatot megkívánó államvizsga az esetben a a legfelső képesítés, a doktorátus elnyerésére maradhatna meg.

Ha csak magáról a cím elnyeréséről volna szó, úgy kár volna időt is vesztetgetni annak a kérdésnek a tárgyalására hogy legyenek-e a jövőben bányász és kohász tudorok. Ma azonban a kérdés nem csupán címkérdés, hanem a nagy világ előtt a mi tudományos képzettségünknek, szellemi nivónknak kérdése. Ha ma már minden főiskolai végzettségű egyén megszerezheti a doktori címet, úgy a mi pályánkon haladókat sem szabad e cím megszerzésében meggátolni, mert ezáltal a bányászati és kohászati tudományoknak más tudományokkal szemben való lekiécsinylése mondatnék ki, noha minden komolyan gondolkodónak el kell ismernie, hogy ha általában a tudományos képzettségben fokozatok állapíthatók meg, a mi szakjainknak tudománya nem az alsó fokokon keresendő.

Éppen ezért természetes az az általános egyhangú kívánság, hogy az egyesületünk által már évek óta sürgetett elégtételt a mi tudásunk is megszerezhesse s szakembereink a doktor címet saját szaktudományuk keretén belül is megszerezhessék.

Ha őszintén akarjuk e kérdést tárgyalni, ha vizsgáljuk, hogy más főiskolákon mik az oklevél megszerzésének és doktori cím elnyerésének utjai, ki kell mondanunk, hogy egyenlő mértékkel mérve ami hallgatóinknak utolsó vizsgájukkal már diplomás embereknek kellene lenniük s mindazok, akik az államvizsgát letették, ma is jogosan követelhetnék a doktori címet.

Reméljük, hogy a közel jövőben ez már így is lesz!

*

Egy kérdést egyáltalán tekintet nélkül hagytak az osztályok és ez a tandíj kérdése. Szabadelvű szempontból tekintve a kérdést, minden iskolának teljesen tandíjmentesnek kellene lennie, sőt ideális szempontból az iskolának a tanulók eltartása is kötelessége volna, hogy így a teljesen vagyontalanok előtt is tárva legyenek a tudomány kapui. Ettől az állapottól azonban még igen távol állunk. Ahol még a legelső, a népiskolai oktatásnál sem lehetett még a teljes tandíjmentességet behozni, ahol a középiskolákban e kérdés még csak szóba sem került, ott a főiskolák tandíjmentességének kora még igen messze van.

H I R E K.

— **A bolgár fejedelemről.** A Garam felső völgyében levő Király hegyalja gör. kath. templom harangját mult vasárnap szentelték fel. Ott volt Ferdinánd bolgár fejedelem is. Endoxia hercegnő és Cyrill herceg vállalták el a keresztszülőséget, mit Cyrill herceg magyar beszédben köszönt meg. A fejedelmi család vonatát mult hó 28-án, mikor Zólyomból Vereskőre utaztak, Turesok és József-gőzfűrészt közt gyerekek megdobálták. A kis hercegnőt is fején érte egy kő. A nyomozás folyik.

— **Athelyezés.** *Tóth* Lajos kegyesrendi tanár Nagykanizsára lett áthelyezve; helyébe dr. *Pachinger* Alajos jön Vácról.

— **Hidvéghy Arpád** béalabányai plébánost az esztergomi főegyházmegye kötelékéből a Jézustársaságba való lépés céljából a hercegprimás elbocsátotta és egyúttal a plébánia adminisztrációját *Rehanelk* Ferenc eddigi hont-nádasi káplánra bizta.

— **Jubileum.** A hegybányai zárdában a világ zajától távol csendes és szép ünnepély kíséretében az irgalmas nővérek egyikének, Pataky Kajetánának 25 éves tanítói jubileumát ünnepelték meg.

— **Előkelő vádlottak.** A budapesti kir. ítélő tábla a Selmeci takarékpénztár igazgatói ellen a büntető eljárásnak hivatalból való megindítását rendelte el azért, mert saját részvényeire kölesönt ad. Tudvalevő dolog, hogy ezt az eljárást a kereskedelmi törvény 3 hónapi fogházbüntetés terhe alatt tiltja. Igen érdekes fejleményekre van kilátás.

— **A „Selmecbányai Korcsolyázó Egylet”** folyó hó 27-én, szombaton d. u. 6 órakor a Fritz ház I. számú termében közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Építkezések. 2. Számadás. 3. Előirányzat 4. Tisztikarválasztása. 5. Indítványok.

— **Magyar korona az iskolákon.** 1908. januártól az ország összes nem állami népiskoláinak homlokzatát is a magyar nemzeti cimere fogja ékesíteni. E célból az állam 10.000 drb zománczott címet rendelt meg, mely a nem állami tanítók fizetésrendezéséről szóló új törvény 17-ik szakasza értelmében kerül az iskolák homlokzatára. A címerekkel együtt nemzeti lobogót is kapnak az illető iskolák.

— **Osztrák liszt Selmecbányán.** A Gizella gőzmalom egyik alkalmazottjától megütközéssel vesszük azt a hírt, hogy a Kereskedelmi és Hitelintézet áruosztálya Ausztriából hozatja a lisztet. Agrár nemzet lévén, nehéz küzdelem árán exportált nyers-terményeinket drága pénzen vásároljuk vissza Ausztriától. Miután az áruosztály nagy forgalommal dolgozik, ebben a magyaripar, különösen a tökéletesen kifejlesztett magyar malomipar súlyos sérelmét látjuk. Kérdjük mit szól ehhez a Kereskedelmi és Hitelintézet vezetősége és mit szól ehhez a feltulipánozott magyar fogyasztó közönség?

— **Névváltoztatás.** *Schlesinger* Regina, Ferenc, Márton és Soma selmecbányai lakosok családi nevüket belügyminiszteri engedéllyel *Szabó*-ra változtatták.

— **Szinészet.** *Mezey* Kálmán színigazgató folyó hó 16-án befejezte előadásait Zólyomban és szeptember 1-éig szünetet

adott társulatának. Szeptemberben Balassagyarmaton nyitja meg a jövő színiévadot; onnan Losoncra megy. *Mezey* direktor a szünetet külföldön, Párisban tölti.

— **Juriga hívei.** Korponáról írják: Négy lábi lakos az urnapi körmenet alkalmából kivilágított ablakaikba tüntetésből Juriga Nándor plébános a kerületnek ez idő szerint a váci fogházban esücsülő orsz. képviselőjének arcképét tették ki. A kir. törvényszék most három havi fogházbüntetésre és a perköltségek megfizetésére ítélte őket, egyben pedig a Juriga képek elkobozását rendelte el.

— **Tűzoltók gyűlése.** Az önk. tűzoltók folyó hó 15-én este 7 órakor század gyűlést tartottak. A gyűlésen jelen volt 71 tűzoltó egy hangulag a következő határozatokat hozta: 1. A század *Csányi* Ottó főparancsnokkal szemben rosszalását fejezi ki, mert az alparancsnok ellen kizárási indítványt tett. 2. *Küinszler* János alparancsnoknak bizalmat szavaz. 3. Jegyzőkönyvi kivonat alakjában *felszólítja a főparancsnokot, hogy mondjon le.*

— **A liceum.** A selmecbányai ág. hitv. ev. lic. főgimnáziumnak az elmúlt tanévre vonatkozó értesítője már megjelent a lehető leggondosabb összeállításban. Dr. *Paulovics* István meleg hangon emlékezik meg benne az elhunyt *Hlavatsek* András liceumi tanárról s felette érdekesen ír magyar irodalmi és latin nyelvi tanításuk eredménytelenségének okairól. Azok a szülők, kiknek gyermekei e tárgyakból gyöngye eredményeket mutatnak fel, feltétlenül megbocsátanak gyermekeiknek. Az értesítőből látjuk, hogy az intézetet 13 rendes tanár és egy rendes tornatanár vezette. Az intézetbe fel lett véve 379 nyilvános és magántanuló, az utóbbiak között 3 leány tanuló. Vizsgálatot 358 tanuló tett és pedig minden tárgyból jelesen 5 százalék, legalább jól 10 százalék, legalább elégségesen 54, egy tantárgyból elégtelenül 16, két tárgyból 8, több tárgyból 7 százalék. Valás szerint 38 százalék ág. hitv. ev., 8 ev. ref., 1 unitárius, 40 róm. kath. 13 izraelita, anyanyelv szerint 67 magyar, 8 német, 25 tót nyelvű, csak magyarul 21 százalék beszél, de magyarul mind tud. Az iskolai ünnepélyeken méltatva lett a 48-ki törvények fontossága, a koronázás. Meg lett ünnepelve *Rákóczi* Ferenc és *bujdosó* társai hamvainak hazahozatala. Ezekon kívül vallási és szórakoztató ünnepélyek is voltak. A tanulók résztvettek az eperjesi tornaversenyen is, melyen az 5. helyre kerültek, ez alkalommal nézték meg a magas Tátrát is. Az egészségi állapot az intézetben jó volt. A jövő évi beírás szeptember 1-től 3-ig tart. A tandíj 48 kor. amely 4 részletben is fizethető, ezenkívül fizetni kell 6 kor. felvételi díjat, 6 kor. állami nyugdíjilletéket, 1 kor. könyvtári díjját. Az intézettel összekötött élelmezőben ebéd és vacsoráért az egész tanévre 160 koronát kell fizetni. Az állam az intézetet 32000 kor. fenntartási összeggel segívezi.

— **Főlovészet.** A selmecbányai lövölde július 26. és 27-én, vagyis pénteken és szombaton délután tartja meg évenként szokásos főlovészeteit, 27-én délután díjtekvés és este társasvacsora is lesz.

— **Halálos villámcsapás.** Liptószentmiklósról írják: E hó 9-én délelőtt a szép proszéki völgyben zivatar alkalmával a villám nagy pusztításokat vitt véghez. Proszéken több szomszéd község nyájai letelesttek, melyek közül a gyilkos villám 247 juhot megölt. Négy juhászcutya is szörnyet halt. A juhások közül egy megbénult. A községek közül legrosszabbul járt K.-Bobróc, melynek valamennyi juhái odavesztek. A szép proszéki völgyben a zivatar alatt több turista tartózkodott, kiknek azonban nem történt semmi bajuk.

— **Egy kivándorlási ügynök büntetése.** Csicsmanecz *Milos* hamburgi kivándorlási ügynököt a korponai rendőrkapitányság a mult hó végén 8 napi elzárásra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte. Mint biztos forrásból értesülünk hontvármegye alispánja most másodfokulag fellemezte a büntetést s nevezett 30 napi elzárásra és 500 korona pénzbüntetésre ítélte. Csicsmanecz különben Hamburgból levélileg jelentette a korponai rendőrkapitányságnak, hogy oda visszaérkezett.

— **Tüdővész pusztítása hazánkban.** A belügyminiszter jelentése szerint 1907 március havában 8638 ember pusztult el hazánkban tüdővészből.

— **Gyermekbarát Egylet javára rendezett kerti ünnepély** tiszta jövedelme 1519 korona 84 fillér. Az összes bevétel: 3440 korona 54 fillér; az összes kiadás 1920 korona 70 fillér. Az eredmény — az itteni viszonyokat tekintve — bizony meglepetés számba megy. Sietünk is melegen üdvözölni a rendezőseget, különösen annak *kolompos* vezetőjét.

— **Kedvezményes menettérti jegyek a pécsi kiállításra.** A Máv. a pécsi kiállítás időtartamára — összes vonalain — menettérti kedvezményeket léptetett életbe: az I. osztály részére 2 drb II. osztályu jegy; a II. osztály részére 2 drb III. osztályu jegy; a III. osztály részére pedig 1 drb. II. osztályu jegy váltandó. Külön igazolvány a jegy váltásához nem szükséges, de a visszautazásra szóló jegy csak akkor érvényes, ha azt a kiállítási pénztárnál a kiállítás bélyegzőjével látják el.

— **Halálozás.** *Bavanka* József selmecbányai cipész e hó 17-én hosszas betegség után meghalt 35 éves korában.

— **Sertésvész városunkban.** Értesülésünk szerint városunk területén 14 udvarban sertésvész dühöng. A hatóság megtette a szükséges óvintézkedéseket.

— **Postagyakornok jelöltek felvétele.** A m. kir. posta-, távirda- és távbeszélőnél betöltendő 100 gyakornokjelölti állásra a kereskedelmi miniszter pályázatot hirdet. Ezen állásokra azok az ifjak pályázhatnak, akik középiskolát, vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet, érettségi vizsgával, sikeresen elvégeztek, 18-ik életévüket betöltötték és magyar állampolgárok. Továbbá azok, akik a középiskolát az 1906/1907-iki tanévet megelőzőleg végezték, tartoznak hiteles módon azt is kimutatni, hogy azóta hol voltak alkalmazva, illetve mivel foglalatalkodtak. A sajátkezüleg irt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal fölszerelt folyamodványokat a már közszolgálatban állók előljáró hatóságuk, a közszolgálatban nem állók pedig az illetékes főszolgabíró vagy polgármester útján folyó évi augusztus hó 1-éig, ahhoz képest

hol a pályázók alkalmaztatást óhajtanak nyerni: a budapesti, kassai, kolozsvári nagyvárad, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári, vagy zágrábi posta- és távirdaigazgatósághoz nyújtásig be. A felfogadott posta- és távirdayakornokjelöltek fogadalmat tesznek, két korona napidijban részesülnek és a következő feltételek mellett lépnek szolgálatba: Állásukat, az illető posta- és távirdayigazgatóság felszólítására, a folyó évi szeptember hó 1-én elfoglalni tartoznak. 1908. évi szeptember hó 1-én saját költségükön Budapestre, illetve Zágrábra fognak áthelyeztetni a posta és távirday tisztképző tanfolyam hallgatására. Napidijaik élvezetében a tanfolyam 10 óra terjedő tartama alatt is megmaradnak, de ennek fejében, a tanfolyam székhelyén a délelőtti órákban gyakorlati szolgálatot tenni tartoznak. A kik ezen feltételeknek eleget nem tesznek, vagy más okok miatt alkalmatlanoknak találhatnák, a szolgálat alól, minden további igény nélkül egyszerűen felmentetnek. Viszont azok, akik gyakorlati alkalmaztatásuk alatt teljesen beválnak, a posta- és távirday tisztképző tanfolyam szabályszerű elvégzése és a posta- és távirday tiszti alapvizsga sikeres letétele után, segélydíjjal posta- és távirdayakornokká neveztetnek ki. Ha felsőbb tanintézetet (egyeletemet, műegyetemet, jogakadémiát) végeztek, évi 1000 korona, különben pedig évi 800 korona segélydíjjal. A posta és távirday tisztképző tanfolyam szabályzata által előírt szakvizsga sikeres letétele után pedig minősültséget szereznek a posta- és távirday tiszti állásokra.

Uj huszkoronás bankjegyek. Az Osztrák Magyar Bank új huszkoronás bankjegyek kibocsátását tervezi. Az új bankjegyek kibocsátására az a körülmény készíti a bankot, hogy a mostani huszkoronás bankjegyeket nagyban hamisítják és valószínűleg sok hamisítvány van forgalomban. Az új bankjegyek előállításának költségét hat fillérben állapították meg, ami meglehetősen nagy veszteség, mert így a forgalomban levő harminc millió korona összegű huszkoronás bankjegy előállítása 90,000 koronába kerül. Az új bankjegyek kibocsátását az drágítja meg, hogy az új lemezek készítése és az előtanulmányok sokba kerülnek. Érdekesnek tartjuk e helyütt megemlíteni, hogy a bankjegyek elhasználása következtében sokkal nagyobb költség hárul a bankra, mint az aranyérmek kopása következtében beálló értékcsökkenés.

IFJUSÁG.

Az Otthon. A főiskolai kör által megvett Mihalik-féle házra vonatkozó szerződést az eladóként érdekelt kiskoru részéről a gyámhatóság jóváhagyta. Az átalakítási munkálatok még augusztus folyamán megkezdődnek, az ifjuság új otthona a legnagyobb valószínűség szerint még ez év folyamán rendeltetésének lesz átadva.

MULATSÁGOK.

— **Anna bál.** Balogh Laci cigányprimás és zenekara Vihnye fürdőn vasárnap rendezett Anna bál nagyon mérsékelten

sikerült. Oka egyrészt az volt, hogy alig volt egypár táncos, másrészt pedig az volt, hogy úgy a fürdő vendégei, mint városunk közönsége a 28-án vasárnap megtartandó jogászmulatságra készül.

— **Jogászmulatság.** A selmecebányai jogászfijúság által Vihnye fürdőn vasárnap, 28-án megtartandó Annabál a legszebb sikerű bálók egyike lesz, szinte látványosság számba fog menni. Az érdeklődés minden irányban a lehető legnagyobb. A rendezőség ez uton is ismételve kéri a közönséget, hogy kocsikról jó eleve gondoskodják, esetleg azt, hogy nem kapott, a rendezésénél 3 nappal előbb bejelenteni szíveskedjék megfelelő intézkedés végett.

Vadászat.

Gyilkos medve. Gondfalu határában Froló J. ottani erdész észrevette, hogy egy medve nekirentott a csordának és egy tehenet megtámadott. Az erdész védelmére kelt a szorongatott tehenek és egy lövést irányított a medvére, mely a lövés következtében elszédült. Az erdész, aki azt hitte, hogy az állatot leterítette, feléje közeledett, de vesztére. Alig hogy az erdész a medve közelébe jutott, a hotnak vélt mackó feltápaszkodott, megölelte támadóját és mancsaival agyonszorította. A lövés zajára odaérkezett pásztorok elűzték a medvét, de az erdész néhány órával rá meghalt.

Fürj- és házi csirkék egy kotló alatt. Csanád megyéből, Apáca vidékéről írják lapunknak az alábbi érdekes esetet: A m. hét utolján egy idevaló dohányos kertésznek a tyukja amint este hazajött a csirkéivel, 5 drb kis fürjecske volt vele; másnap reggel ismét kivitte a kotló úgy az édes, mint a mostoha gyerekeket; így ment ez 3 és fél napig. Kíváncsiak voltunk, meddig lesznek a fürjek a kotló alatt, de bizony harmadfél nap elteltével a kotló a fürj-csirkék nélkül jött haza este; alkalmasint megszöktek a kis fürjek tőle, vagy az igazi anyjukat feltalálták és a mostohát faképnél hagyták. Érdekes, hogy a fürj-csirkék a kis házi csirkékkel jó barátságban voltak, együtt ettek és ittak és a kotló szárnya alá közösen el is bujtak. Semmi vadságot el nem árultak. R.

A fogolynak anyai szeretetéről már nem egy vadász tett érdekes megfigyeléseket. Ezekhez hasonló közöl egy vadász egy német szaklapban. Egy burgonyaföldön szedegetett két vén fogoly tizenkét aprósággal, ugyanakkor az erdőszélen egy leselkedő róka mutatkozott. A megriadt fogoly család csakhamar a szomszédos burgonyaföldre menekült. A róka rövid megfontolás után szintén odasompolygott. Egyszerre csak előkerült a fogolytyuk, lankadtan lelógó szárnyakkal, fáradtan haladva és meg-megállva, mintha sulyosan megsebesült, vagy sérült volna. Ily módon mindig távolabb csalogatta az ellenséget a burgonyaföldtől és családjától és mindig közelebb az erdőhöz. E közben a róka már egészen közelébe ért a fogolynak és éppen neki akart esni prédájának, midőn a fogoly gyorsan szárnyra kelt és elmenekült. Időközben a fogoly család már teljesen biztonságban volt, mert a másik öreg fogoly az ismert módon már elvezette másfelé az apróságot és így az anyaszertet tultott a róka furfangján.

Dr. Szegedi Sándor

egyetemes orvostudor f. évi augusztus hó 1-től a Népbank melletti Heim-féle házban lakik, ahol a szokott időben folytatja orvosi gyakorlatát. 33

Selmecebánya

és

Hont vármegye

közügyeinek

őszinte és bátor

szószólója

a

Selmeci Ujság.

Szerkesztőség :

Selmecebánya, Deák Ferenc-u. 2.

Kiadóhivatal:

Nádossy Ferenc Zólyom,

hová a hirdetési díjak s vidéki

előfizetési pénzek küldendők.

1907. évi 4459. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény
a feketegaramvölgyi erdei vasut kiépítése tárgyában.

A beszercecebányai m. kir. erdőigazgatóság kerületében a máv. zólyombrézói állomásából kiinduló és Feketebalog végállomásig vezető, mintegy 11.5 kilométer hosszú 760 mm. nyomszélességű korlátolt közforgalmu erdei vasut építési munkálataira ezennel nyilvános versenyárgyalást hirdetek.

A kiadásra kerülő munkák a következők:

a) A szóban lévő erdei vasut létesítése érdekében szükséges összes műszaki munkák, u. m. a vasut és tartozékainak létesítésével kapcsolatos mindennemű építmények előállításához szükséges felvételi, tervezési és kitzúzési munkák, stb.

b) A pálya és tartozékai létesítése céljából szükséges összes alépítményi munkák, u. m. a földmunkák, a vízmentesítő és biztosítási munkák, a támasztó és béléfalak, a hidak és áteresztők építése, az útépítmények és plateau kavicsolások.

c) A felépítményi vas és acél anyagok beszerzése, szállítása és a felépítmény teljes elkészítése a beágyazással együtt.

d) Az állomások, kitérők és megállóhelyek létesítése.

Az ivenként egykoronás bélyeggel ellátott és a pályázati feltételekben körülírt módon kiállított ajánlatok a beszercebányai m. kir. erdőigazgatóságnál 1907. évi szeptember hó 23-án délelőtt 11 óráig nyújtandók be.

A közigazgatási bejárás alapjául szolgáló tervek a vasut közigazgatási bejárásáról 1906. évi szeptember hó 3-án felvett és a kereskedelemügyi miniszter ur 1906. évi 73941. számú rendeletével jóváhagyott jegyzőkönyv, a szerződési és ajánlat tervezet, a vonal mentén végzett talajkutató kimutatása, a munkák végrehajtására vonatkozó általános és részletes vállalati feltételek, a létesítendő épületek és építmények leírása, a beszercebányai m. kir. erdőigazgatóság hivatalos helyiségeiben (Beszercebányán IV. Béla-királytere 8. szám) f. évi augusztus hó 4-től kezdődőleg a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanígy a pályázati feltételek, a szerződés tervezete, a tájékoztató előmérés, az árjegyzék, a használandó ajánlati minta és a vonal mentén végzett talajkutató kimutatása díjmentesen; az általános és részletes vállalati feltételek, az épületek és építmények leírása és a közigazgatási bejárás jegyzőkönyv másolata együttesen 20 (husz) koronáért, a helyszínrajz, hosszlevény és szabványrajzok együttesen 80 (nyolcvan) koronáért, ugyancsak f. évi augusztus hó 4-től kezdődőleg ugyanott beszerezhetők, esetleg a rajzok a vállalkozó, vagy megbízottja által és saját költségén a hivatalos órák alatt lemásolhatók.

Beszercebányán, 1907. évi július hóban

30

M. kir. Erdőigazgatóság.

Minden okos és takarékos háziasszony az ártalmatlan

Stella sütőporral

süti tésztáját. Különösen bevált cikk, minden elképzelhető tésztához alkalmas. Ára 10 és 20 fillér. Kapható fűszerkereskedésekben és drogériákban. Gyárosa »STELLA« vegyészeti gyár (Leder mann D.) Budapest VII., Ne-
* * felejtcs-utca 39. szám. * *

Ribiszke és egres

nagyszemű, kiváló minőségben kapható:

Felső Rózsa-utca III. 222.

32

Egyedül csak a

Singer Co.

varrógép részvénytársaságnál kaphatók.

Fióközlet minden nagyobb városban.

Selmechánya: Kossuth-Lajos-tér 4.

Szíves figyelmeztetésül! Minden varrógép, melyet más varrógép üzlet „Singer varrógép“ elnevezés alatt forgalomba bocsát, csak utána-zata egyik régebbi szerkezetűnek, amely családi gépeink új szerkezeténél fogva úgy szerkezet, mint használhatóság tekintetében a miénktől nagyon távol áll. 27.

Uj találmány! Tyukszemirtó.

Sztán János vasuti kocsi-rende-ző tyukszemirtót talált fel, mely őt magát sok évi szenvedés-től szabadította meg. Számosan tettek már próbát vele s nagyon sok barátja hálás neki, amiért e szerrel kigyógyította.

A zsiradékkal naponta 2-szer kell bekenni a tyukszemet, vagy megke-ményedett bőrt s azt **4 nap alatt gyökeresen** kiirtja.

Egy kis doboz ára 60 fillér

Megrendelhető, illetve kapható a fel-találónál:

Sztán Jánosnál Zólyom.

Ezen kívül kapható Selmechányán: ifj. Weisz Samu üzletében (Kisvásártér.)

A

SELMECI UJSÁG

egyes számai özv. TILL DÉNESNÉ do-hány és szivar tözs-déjében kaphatók.

PATHÉ FRÉRES

:: BUDAPEST IV. FERENCIEK-TERE 4. SZ. ::

Filmkölcsonzó intézet

Legutolsó újdonságok színezésekben FELÁRAK nélkül

1000 méter hetenkint 140 korona 1500 méter hetenkint 182 korona.

!! Filmjeink mindenhol a legjobb hírnévnek örvendenek !!